

PRESSEMEDDELELSE

Homers ”Odysseé” genoplivet med ”Penelopes Stemme”

” Penelopes Stemme” er resultatet af et samarbejde mellem fotograf Kirsten Klein, komponist og musiker Christian Risgaard og forfatter Brita Haugen. I 2006 udkom ”Vølvens Stemme – den nordiske grundfortælling,” det første samarbejde mellem disse tre kunstnere. Som med ”Vølvens Stemme” er det hensigten med ”Penelopes stemme” at leve sig ind i gammelt mytestof med et moderne blik, også denne gang et kvindeblik. Penelope er den kvindelige hovedperson i Homers ”Odysseen”, der sammen med ”Iliaden” hører til den græske oldtids hovedværker.

Både ”Iliaden” og ”Odysseen” er beretninger fra mændenes verden. Begge bøger har krigen som omdrejningspunkt, krigen mellem mænd. Kvinderne er dem, der venter derhjemme, sådan som det også er Penelopes lod. Hvis de er fjender, tilintetgøres de sammen med mænd og børn eller fordeles som bytte mellem de sejrende. Stemme får de sjældent.

”Penelopes Stemme” er et originalt og meget aktuelt bud på Penelopes eftertanker til den historie, hun har spillet med i uden at have haft stemme og indflydelse.

Bogen er udover at være et smukt illustreret bogværk også en lydbog, idet fortæller og forfatter Brita Haugen, fortæller teksten ledsaget af musikken på de to CD’er, der følger med bogen.

Historien er en smuk kærlighedshistorie, sanselig og humoristisk, tæt knyttet til den græske myte- og gudeverden, der genopstår lyslevende, og så charmerende, så man får lyst til at opfriske de gamle historier. Måske er der noget, vi har glemt? Oldtidskundskab er på retur i vores undervisningssystem. I ”Penelopes stemme” bliver myten aktuel.

Den, der er ven med visdommen, er også ven med myten” sådan skrev den græske filosof, Aristoteles, og Platon foreslog, at de fremtidige borgere i den græske idealstat påbegyndte deres uddannelse med mytefortællinger frem for blotte kendsgerninger eller såkaldt rationel undervisning. Kirsten Kleins billeder, er en dialog med den græske natur, havet og øerne. Det rum, hvor fortællingen foregår. Den årvågne nænsomhed hvormed Kirsten Klein ser sig ind i billedet gør det sete nærværende i en meditativ stilhed, der lokker mytiske grundtoner og klange frem.

Christian Risgaard har komponeret musikken inspireret af græsk folketone og ikke mindst af de to unge musiktalenter Birgit Løkke, slagtøj og stemme og Charlotte Norholt, tværfløjte. I direkte kontakt med ordene i teksten har de improviseret sig frem til et overraskende og unikt tonesprog. Kvinderne har altid ventet, slægt efter slægt: navnløse fiskerkoner i Torsminde, talløse kvinder har ventet på mænd på eventyr og i krig.

Lige fra oldtidens Penelope i Homers Odysseus til Solvej i Henrik Ibsens Per Gynt er det blevet fremhævet i litteraturen, at det fineste en kvinde kan gøre er at vente.

Gad vide, hvad de har tænkt, mens de ventede?

Det er bl.a. hvad Penelope i "Penelopes stemme" giver et aktuelt, interessant og medrivende bud på. Odysseus rejse er en ydre rejse først ti år i krig og derefter ti års flakken omkring fra ø til ø, og fra kvinde til kvinde, indtil han endelig finder hjem, klar til at modtage kærligheden og møde den han elsker.

Penelopes rejse er en indre rejse, en kvindelig Odysseus, i tæt dialog med hans: "min krigs-Odysseus og min hjemfart, skønt adskilt, forbundet med hans," som bogens undertitel lyder. Hun fører også krig, men det er med sig selv. Hun ved at hun selv er sin egen værste fjende. Hun kæmper sig fri af det, at lægge skylden på de andre, rejser som han fra ø til ø "af spildtid", som hun kalder det, en rejse som mange kvinder vil kunne identificere sig med.

Målet er at blive den, du er og ikke den de andre synes, du skal være. Penelope finder sin kreativitet, bli'r sig selv, klar til at modtage kærligheden og møde sin elskede Odysseus, netop den dag, han også vender hjem.

I kampen for at finde sin stemme, gør Penelope bl.a. op med det forherligende billede af manden som den sejrende krigshelt. Og hun tager medansvar for dette fejlsyn, der har præget Europa både før og efter at de gamle grækere svang sværdet.

I dag venter kvinderne stadig på sønner og mænd i krig. Irak, Afghanistan! Kommer de hjem i kister eller? – og hvis de kommer hjem, til hvilket liv er det så? Har vi ikke lært at der ikke er nogen sejrherre efter en krig?

Myten må genopdages og aktualiseres i enhver ny epoke, om ikke selve kulturens grundlag skal smuldre og et værdimæssigt, etisk tomrum opstå, der gør mennesker identitetsløse.

Dette var en af N.F.S. Grundtvigs grundlæggende ideer med højskolen og denne holdning er afgørende for Vestjyllands Højskole, når den nu udgiver "Penelopes stemme."